

Ο τελευταίος γεωργός (ιστορικό μυθιστόρημα)

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος δεύτερο Ματωμένες γεπονιές-69

«**Ε**μωραμένη προδότη!»
κραύγασε ένας άλλος
και του έμπηξε την ξι-
φολόγχη στο στήθος.

Ο καπετάνιος βόγκηξε και έπεσε κάτω αιμόφυρτος. Η Ασπασία είχε ζαρώσει σε μια γωνιά με την Ελευθερία αγκαλιά. Έφυγαν παίρνοντας και το τουφέκι και κείνη έτρεξε να φωνάξει την κυρα-Μαρίκα. Όμως τους είδε να κατεβαίνουν στο μοδιστράδικο και γύρισε πίσω. Τότε είναι που παρουσιάστηκε ο Μηνάς. Του έκανε νόημα να την ακολουθήσει. Μπήκαν στο παράσπιτο και έκλεισε πίσω της την πόρτα.

- Πού είναι ο Ηρακλής; Σκότωσαν τον καπετάνιο! Τώρα είν' στο μοδιστράδικο.

- Με το συμπάθιο, δεν μπορώ να μείνω. Ο Ηρακλής είν' στη φυλακή, είπε ο Μηνάς και έφυγε τρομαγμένος.

Η Ασπασία αναστέναξε. Καπετάνιε μου! Καπετάνιε μου! φώναζε κλαίγοντας. Τον πλησίασε και έπιασε το σφυγμό του. Ήταν νεκρός. Του έκλεισε τα μάτια και ξέσπασε: «Καπετάνιε μου, πού μας αφήνεις! Γιάννη μου, πού μας αφήνεις! Γιάννη μου! Ελένη μου! Ελένη μου!» Βρισκόταν νοερά στο σπίτι της στον Πέργαμο δίπλα στον νεκρό άντρα της και στη Μακεδονία δίπλα στη νεκρή κόρη της. Ούρλιαζε και ήταν εκτός εαυτού. Έκλαιγε και η Ελευθερία αλλά δεν την άκουγε. Κάποτε την άκουσε και σταμάτησε. «Θεέ μου, θα τρελαθώ», είπε και έτρεξε στο παιδί. «Μωρό μου, ζωή μου, μην κλαις», την παρηγορούσε. Είδε από το παράθυρο τους «επίστρατους» που έφευγαν φορτωμένοι και έτρεξε στο μοδιστράδικο με την Ελευθερία που τσίριζε. Της κόππηκε η ανάσα σαν αντίκρουσε την καταστροφή. Της ήταν αδύνατο να μιλήσει.

- Τι έγινε επάνω; ρώτησε η Ερμιόνη. Κούνησε το κεφάλι απεγνωσμένα. Δεν έβρισκε λόγια παρηγοριάς. Η Ερμιόνη με τη μάνα της έτρεξαν να δουν τον καπετάνιο. Τις ακολούθησε και κείνη. Στην είσοδο το σπιτιού στεκόταν ο Μηνάς.

- Με το συμπάθιο, που έφυγα προηγουμένως. Φοβήθηκα και κρύφτηκα. Δεν κυνηγάνε μόνο τους βενιζελικούς, κυνηγάνε και τους φίλους τους.

Ακούστηκαν οι κραυγές μάνας και κόρης. «Πατέρα μου!» «Καπετάνιε μου!» Προχώρησαν και μπήκαν στο παράσπιτο.

- Πού 'ναι ο Ηρακλής; ρωτούσε απεγνωσμένα η Ερμιόνη το Μηνά. Συνήρ-

θε και κατάλαβε.

- Λυπάμαι. Ζωή σε λόγου σας. Καλή παρηγοριά. Είναι καλά ο Ηρακλής. Όμως τον έκλεισαν μέσα, είπε ο Μηνάς και στάθηκε δίπλα τους.

Η κυρα-Μαρίκα αναστήλωσε το κορμί της, σκούπισε τα δάκρυα και φύσηξε τη μύτη της.

- Σ' ευχαριστούμε, Μηνά. Είμαστε μόνες μας σ' ένα κατεστραμμένο σπίτι με τον καπετάνιο νεκρό και τη Νικολέτα άρρωστη. Χρειαζόμαστε βοήθεια.

- Κυρα-Μαρίκα, θα κάνω το κατά δύναμη. Παρακολούθησα από το παράθυρο τις συλλήψεις που κάνανε. Μαζί με τον Ηρακλή πήρανε και το αφεντικό και πολλούς άλλους. Έπειτα λεπλάτησαν το καφενείο. Σας παρακαλώ, δώστε μου ένα σφυρί και καρφιά να βάλω μερικά πράγματα στη θέση τους. Του έφεραν το κιβώτιο με τα εργαλεία του καπετάν Ροκάκη και στρώθηκε στη δουλειά με τα μερεμέτια.

Δεν είχε έρθει η παραμάνα να θηλάσει την Ελευθερία που έκλαιγε. Η Ασπασία την τάισε ζωμό σούπας με το κουταλάκι. Πεινούσε και πήρε αρκετή τροφή. Την κοίμισε και έτρεξε να σκουπίσει και να μαζέψει τα σπασμένα γυαλιά.

Τακτοποίησαν πρώτα το υπνοδωμάτιο και έφεραν τη Νικολέτα. Η Άννα πρόσεχε την Ειρήνη που ήταν ανήσυχη και δεν ξεκολλούσε από τη μάνα της. Η άλλη μοδίστρα είχε ήδη φύγει.

Η Ερμιόνη με τη μάνα της ετοίμαζαν τον καπετάνιο για το αιώνιο ταξίδι του. Ήταν ακόμη ζεστός και μπόρεσαν να τον αλλάξουν. Έβγαλαν τα ματω-

μένα ρούχα και του φόρεσαν τα καλά του, την γιορτινή του κρητικιά φορεσιά. Έπειτα, η κυρα-Μαρίκα κίνησε να πάει στην εκκλησία να δει τον ιερέα. Λοξοδρόμησε για να περάσει από την ταβέρνα και να πει το μαύρο μαντάτο στους φίλους του καπετάνιου. Την βρήκε έρημη και κατεστραμμένη. Αναστέναξε και προχώρησε τρεκλίζοντας. Πέρασε και από το ιατρείο να δει το γιατρό για τη Νικολέτα. Ήταν και κείνο έρημο και κατεστραμμένο. Σκούπισε τα δάκρυά της και μπήκε στην εκκλησία.

- Πάτερ, ο καπετάνιος μου είναι νεκρός. Ο γαμπρός μου ο Ηρακλής στη φυλακή. Η Νικολέτα άρρωστη. Ήταν έγκυος και απέβαλε απ' τον τρόμο της. Το σπίτι μου είν' κατεστραμμένο. Δεν ξέρω πού 'ναι τα παιδιά μου ο Λευτέρης μου και ο Μανόλης μου. Είμαι σαν τη καλαμιά στον κάμπο. Να με βοηθήσεις, πάτερ, να κάνω τα πρεπούμενα για τον αδικοσκοτωμένο.

- Τα σέβη μου, κυρα-Μαρίκα. Ζωή σε λόγου σου. Αιώνια του η μνήμη του καπετάνιου. Θα 'ρθει το παιδί μαζί σου να του πάρει τα μέτρα. Θα τα φροντίσω όλα. Κουράγιο και υπομονή, είπε ο παπα-Αναστάσης και της έσφιξε το χέρι. Του ήταν προσφιλής ετούτη η ταλαιπωρημένη γυναίκα. Την γνώρισε όταν ήταν νέος, τότε που έφτασε στην Αθήνα με την οικογένειά της, προσφυγίνα από την Κρήτη. Εκτιμούσε τη μεγαλοψυχία της και την ευλάβειά της στα θεία.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

«Καπετάνιε μου, πού μας αφήνεις! Γιάννη μου, πού μας αφήνεις! Γιάννη μου! Ελένη μου! Ελένη μου!» Βρισκόταν νοερά στο σπίτι της στον Πέργαμο δίπλα στον νεκρό άντρα της και στη Μακεδονία δίπλα στη νεκρή κόρη της.